

Littafin Daniyel — Lamba Ta Ashirin da Biyar

Bayyanar Fāḍuwar Babila: Sashe na Annabci daga Nebukadnezzar zuwa Belshazzar

Jeff Pippenger
2023-12-20

Faḍuwar Belshazzar a sura ta biyar an riga an siffanta ta ta hanyar faḍuwar Nebukadnezzar a sura ta huḍu.

“Ga mai mulkin Babila na ƙarshe, kamar yadda a cikin misali ya zo ga na farkonsa, hukuncin Mai Tsaro na allahntaka ya zo: ‘Ya sarki, ... a gare ka aka faɗa; Mulkin ya rabu da kai.’”
Daniyel 4:31. Annabawa da Sarakuna, 533.

Nebukadnezzar yana wakiltar farkon, Belshazzar kuma ƙarshen mulkin da ya yi sarauta har shekara saba’in, kuma ta haka ya zama alamar mulkin dabbar ƙasa ta Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha uku (Amurka), wadda za ta yi mulki a lokacin da aka manta da karuwar Taya (paparoma).

Kuma zai faru a waccan rana, cewa za a manta da Taya har shekara saba’in, gwargwadon kwanakin sarki ɗaya: bayan cikas shekara saba’in Taya za ta yi waƙa kamar karuwa. Ishaya 23:15.

Saboda haka Nebukadnezzar yana wakiltar farkon Amurka, kuma Belshazzar yana wakiltar ƙarshen Amurka. Nebukadnezzar yana wakiltar farkon ƙahon Republican da kuma farkon ƙahon Furotesta. Belshazzar yana wakiltar ƙarshen ƙahon Republican da na Furotesta.

Hukuncin da aka kawo a kan Nebukadnezzar ya kasance “lokuta bakwai.” Labarin zaman Nebukadnezzar kamar dabba na kwana dubu biyu da ɗari biyar da ashirin, William Miller ya yi amfani da shi wajen aikace-aikacensa na “lokuta bakwai” na Littafin Firisoci ashirin da shida, ko da yake bai yi bayani a kan dubu biyu da ɗari biyar da ashirin ba, wato abin da aka alamta a cikin hukuncin Belshazzar.

Kuma ga rubutun da aka rubuta, MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN. Ga fassarar abin: MENE; Allah ya ƙidaya mulkinka, ya kuma kawo shi ga ƙarshe. TEKEL; an auna ka a ma’aunai, aka kuwa same ka da ragi. PERES; an raba mulkinka, aka kuma ba da shi ga Mediyawa da Farisawa. Daniyel 5:25–28.

Baya ga fassarar da Daniyel ya ba wa rubutun nan mai ban al’ajabi a jikin bango, kalmomin nan “mene” da “tekel” suna wakiltar ma’aunin nauyi, kuma waɗannan kalmomi suna kuma wakiltar takamaiman kimar tsabar kuɗi (Fitowa 30:13, Ezekiyyel 45:12). “Mene” shekel hamsin ne, wato gera dubu ɗaya. Saboda haka “mene, mene” ya yi daidai da gera dubu biyu. “Tekel” gera ashirin ne. Saboda haka “mene, mene, tekel” ya yi daidai da gera dubu biyu da ashirin. “Upharsin” na nufin “rarrabawa” sabili da haka yana nufin rabin “mene” ɗaya, kuma yana wakiltar gera ɗari biyar. Idan aka haɗa su, suna wakiltar jimillar dubu biyu da ɗari biyar da ashirin.

Nassin karshe na Sister White ya nuna cewa Belshazzar an misalta shi ta wurin Nebukadnezzar, amma mafi musamman ta jaddada hukuncinsu na bai daya, kuma an wakilta waɗannan hukuncin biyu a matsayin alamar “lokuta bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida. Akwai wasu kaɗan daga cikin kalmomin da Nassosi suke amfani da su don wakiltar “lokuta bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida. Irmiya ya wakilta shi a matsayin fushin Allah.

Yadda Ubangiji ya rufe 'yar Sihiyona da gajimare cikin fushinsa, ya kuwa jefa kasa daga sama kyakkyawar daɗukakar Isra'ila, bai kuma tuna da matattakarsa ba a ranar fushinsa! Ubangiji ya cinye dukan mazaunan Yakubu, bai kuwa yi jinƙai ba; cikin hasalarsa ya rushe kagarun 'yar Yahuza; ya kasƙantar da su har kasa: ya kasantar da mulkin da sarakunansa. Ya datse dukan ƙahon Isra'ila cikin zaɓin fushinsa; ya janye hannunsa na dama daga gaban maƙiyi, ya kuwa ƙone a kan Yakubu kamar wuta mai harshen gaske, wadda take cinye duk abin da yake kewaye. Ya tanƙware bakansa kamar maƙiyi: ya tsaya da hannunsa na dama kamar abokin gāba, ya kashe dukan abin da yake da daɗin gani a cikin alfarwar 'yar Sihiyona: ya zubar da hasalarsa kamar wuta. Ubangiji ya zama kamar maƙiyi: ya cinye Isra'ila, ya cinye dukan fadodinta: ya lalatar da kagarunta, ya kuma ƙara wa 'yar Yahuza makoki da kuka. Ya ƙwace alfarwarsa da ƙarfi, kamar ta gona ce; ya hallaka wuraren taronta: Ubangiji ya sa aka manta da bukukuwa masu tsarki da Asabbatai a Sihiyona, ya kuma raina sarki da firist cikin tsananin fushinsa. Ubangiji ya ƙi bagadensa, ya ƙyamaci Wuri Mai Tsarkinsa, ya ba da katangar fadodinta ga hannun maƙiyi; suka yi hayaniya a cikin gidan Ubangiji, kamar a ranar biki mai tsarki. Ubangiji ya ƙudura ya hallaka katangar 'yar Sihiyona: ya miƙa igiyar awo, bai janye hannunsa daga hallakarwa ba: saboda haka ya sa katangar kariya da katanga suka yi makoki; suka raunana tare. Makoki 2:1–8.

An wakilci fushin Ubangiji a matsayin “hushin fushinsa,” kuma an zartar da fushinsa a kan mulkin arewa da kuma mulkin kudu na Isra'ila. Wannan ne ya sa littafin Daniyel ya bayyana “fushi” na “farko” da na “karshe.” Irmiya ya ambaci “igiya” wadda Ubangiji “ya miƙa,” sa'ad da ya zartar da fushinsa a kan zaɓaɓɓun mutanensa. An kuma ambaci wannan igiya a cikin Sarakuna ta biyu.

Ubangiji kuwa ya yi magana ta bakin bayinsa annabawa, yana cewa, Domin Manassa sarkin Yahuza ya aikata waɗannan abubuwan ƙyama, ya kuma yi mugunta fiye da dukan abin da Amoriyawa, waɗanda suka kasance a gabansa, suka aikata, har ya sa Yahuza ma ya yi zunubi da gumakansa: Saboda haka, ga abin da Ubangiji Allah na Isra'ila ya ce, Ga shi, zan kawo irin wannan masifa a kan Urushalima da Yahuza, har duk wanda ya ji labarinta, kunnuwansa biyu za su kaɗa. Zan shimfiɗa bisa Urushalima igiyar ma'aunin Samariya, da ma'aunin gubar gidan Ahab; zan kuwa shafe Urushalima kamar yadda mutum yakan shafe kwano, yana shafe shi yana kuma juya shi kasa-kasa. Zan kuma yashe ragowar gāɗona, in ba da su a hannun maƙiyansu; za su zama ganima da abin washewa ga dukan maƙiyansu. 2 Sarakuna 21:10–14.

“Ma'aunin” fushin Allah, wato “sau bakwai” na Musa, an fara shimfiɗa shi a kan masarautar arewa (gidan Ahab), sa'an nan kuma a kan Yahuda. Wata kalmar Littafi Mai Tsarki game da “sau bakwai” wadda aka samo daga Littafin Firistoci ashirin da shida ita ce kalmar “warwatsu”.

Sa'an nan kuwa zan yi muku gaba da fushi; ni kuwa, ni da kaina, zan hukunta ku sau bakwai saboda zunubanku. Za ku ci naman 'ya'yanku maza, za ku kuma ci naman 'ya'yanku mata.

Zan rushe wuraren daukakarku, in sare gumakanku, in jefa gawawwarku a kan gawar gumakanku; raina kuma zai ki ku. Zan mai da biranenku kufai, in mai da wuraren tsarkinku kufai, ba kuwa zan ji kamshin turaren kanshinku mai dadi ba. Zan mai da kasar kufai; makiyanku kuwa da suke zaune a cikinta za su yi mamakinta. Zan warwatsa ku cikin al'ummai, in zaro takobi in bi ku; kasar kuwa za ta zama kufai, biranenku kuma su zama kufai. Sa'an nan kasar za ta more assabatanta muddin tana kwance kufai, ku kuwa kuna cikin kasar makiyanku; a lokacin ne kasar za ta huta, ta kuma more assabatanta. Muddin tana kwance kufai za ta huta; domin ba ta huta ba a cikin assabatanku sa'ad da kuke zaune a kanta. Littafin Firistoci 26:28–35.

Watsewar a cikin al'ummai ya cika ga Daniyel sa'ad da aka kai shi a matsayin bawa zuwa Babila, a zaman bauta na Yehoyakim. Sa'an nan, yayin da Daniyel yake cikin “kasar makiya,” kasar ta huta ta kuma more “Asabarorinta.” Littafi na Biyu na Tarihi ya sanar da mu cewa tsawon lokacin kuwa shi ne shekaru saba'in na Irmiya, wadanda Daniyel ya gane a babi na tara.

Wadanda kuwa suka tsira daga takobi ya kai su bauta zuwa Babila; a can kuma suka zama bayinsa, da na 'ya'yansa maza, har zuwa mulkin masarautar Farisa: domin a cika maganar Ubangiji ta bakin Irmiya, har kasar ta more Asabtatunta: gama muddin tana kwance ba kowa, ta kiyaye Asabci, domin a cika shekara saba'in. To, a shekara ta fari ta Sairus sarkin Farisa, domin maganar Ubangiji da aka fada ta bakin Irmiya ta cika, Ubangiji ya motsa ruhun Sairus sarkin Farisa, har ya yi shela cikin dukan mulkinsa, ya kuma rubuta ta, yana cewa, Haka Sairus sarkin Farisa ya ce, Ubangiji Allah na sama ya ba ni dukan mulkokin duniya; shi ne kuma ya umarce ni in gina masa gida a Urushalima, wadda take cikin Yahuza. Wane ne a cikinku daga dukan jama'arsa? Ubangiji Allahnsa ya kasance tare da shi, bari kuma ya haura. 2 Tarihi 36:20–23.

Kalmar “watsuwa” alama ce ta “lokatai bakwai.” Hukuncin Nebukadnezzar na “lokatai bakwai” yana rayuwa kamar dabba ya kasance abin kwaikwayon hukuncin Belshazzar, kamar yadda aka wakilta shi da kalmomin asiri a jikin bango, “mene, mene, tekel upharsin.” An wakilta hukuncin Belshazzar ta rubutun hannu wanda ya yi daidai da dubu biyu da dari biyar da ashirin, adadin kwanaki iri daya da Nebukadnezzar ya rayu kamar dabba, kuma adadin shekaru iri daya da aka wakilta da “lokatai bakwai” na Littafin Firistoci ashirin da shida.

Hukuncin Belshazzar, wanda aka yi masa kwatanci da hukuncin Nebukadnezzar, an wakilta shi ta alama ta wurin “lokuta bakwai,” kuma duka wadannan hukunce-hukuncen sun wakilci “faduwar Babila,” wadda ita ce alamar sakon mala'ika na biyu. Faduwar Babila ta farko ita ce lokacin da aka rushe hasumiyar Nimrod.

Dukan duniya kuwa harshe daya ne gare ta, kuma magana daya. Sai ya faru, yayin da suke tafiya daga gabas, suka sami wani fili a kasar Shinar; suka kuwa zauna a can. Sai suka ce wa juna, Ku zo, mu yi tubali, mu kone su sosai. Tubali kuwa suka yi maimakon duwatsu, kasa mai daurewa kuma suka yi maimakon turmi. Sai suka ce, Ku zo, mu gina mana birni da hasumiya, wadda kololuwarta za ta kai har sama; mu kuma yi wa kanmu suna, kada a warwatsa mu a bisa fuskar dukan duniya. Sai Ubangiji ya sauko domin ya ga birnin da hasumiyar da 'ya'yan mutane suke ginawa. Sai Ubangiji ya ce, Ga shi, mutanen nan daya ne, kuma dukansu suna da

harshe ɗaya; wannan kuwa shi ne abin da suka fara yi: yanzu kuma babu abin da za a hana su, duk abin da suka kɗura su yi. Ku zo, mu sauko, mu rikita harshensu a can, domin kada su fahimci maganar juna. Haka Ubangiji ya warwatsa su daga can a bisa fuskar dukan duniya; suka kuwa daina gina birnin. Farawa 11:1–8.

A shari’ar Babel, wadda ita ce shari’ar Nimrod, Ubangiji ya “warwatsa” ’yan tawayar Nimrod a kan “fuskar dukan duniya.” Nimrod da abokan haɗin gwiwarsa sun san cewa tawayarsu za ta sa a warwatsa su, gama sun ce dalilin gina hasumiyar da birnin shi ne domin su “samar wa kanmu suna, kada a warwatsa mu a ko’ina bisa fuskar dukan duniya.”

A ma’anar annabci, “suna” alama ce ta hali. Halin da Nimrod da abokan tarayyarsa suka kafa ana wakilta shi ta wurin ayyukansu, gama ta wurin ’ya’ya za ku san halin. ’Ya’yan tawayen Nimrod, sabili da haka alamar halinsa, shi ne gina hasumiya da birni. “Hasumiya” alama ce ta coci, kuma “birni” alama ce ta ƙasa. Sunan ’yan tawayen Nimrod, wanda yake wakiltar halinsu, shi ne haɗuwar coci da ƙasa, wanda kuma a ma’anar alama ake wakilta shi a matsayin siffar dabbar.

Sashen da yake bayyana faɗuwar Babel yana ɗauke da maimaituwar furcin nan “mu tafi” sau uku. Na uku shi ne lokacin da Allah ya kawo hukuncin rikitar da harshensu, ya kuma warwatsa su a ko’ina. “Mu tafi” na farko shi ne shirye-shiryen “mu tafi” na biyu, lokacin da suka gina birninsu da hasumiyarsu. Da suka kammala aikinsu a cikin tarihin furcin “mu tafi” na biyu, sai Allah ya sauko domin ya duba tawaye nasu a bayyane. “Mu tafi” na uku hukunci ne, kuma “mu tafi” na biyu gwaji ne na gani. “Mu tafi” na farko yana wakiltar gazawarsu ta farko, kuma a annabce maimaituwar “mu tafi” sau uku tana bayyana tana nuna tsarin gwaji mai mataƙai uku na bisharar madawwamiya. Akwai ƙarin bayani mai yawa a cikin shaida game da tawayen Nimrod da faɗuwarsa, amma a nan muna kawai nuna cewa a karo na farko da Babila (Babel) ta faɗi, an bayyana alamar “sau bakwai,” kamar yadda “warwatsawa” take wakilta. Hukuncin Nimrod ya sami wakilci ta wurin warwatsawa, na Nebukadnezzar kuma ta wurin “sau bakwai,” na Belshazzar kuma ta wurin “dubu biyu da ɗari biyar da ashirin”.

Sa hannun Alfa da Omega yana bayyana cewa layin annabci da surori na huɗu da na biyar suke wakilta, saƙon ruwan sama na ƙarshe ne na mala’ika na biyu da Kukan Tsakar Dare. Layin ya fara da faɗuwar Babila wadda Nebukadnezzar yake wakilta, yana nuna shekara ta 1798, wato lokacin da Babila ta ruhaniya (paparoma) ta faɗi a karo na farko. Sa’an nan a ƙarshen layin, Babila ta Belshazzar ta faɗi, tana nuna farkon ci gaba da faɗuwar Babila ta ruhaniya (paparoma kuma), wadda ta fara a rikicin dokar Lahadi. Akwai shaidu biyu na faɗuwar Babila a farkon layin, kuma akwai shaidu biyu a ƙarshen layin. Hikimar annabci tana gane sa hannun babban Farko da Ƙarshe, tana kuma ganin batun faɗuwar Babila shaida huɗu sun tabbatar da shi a cikin layin da surori na huɗu da na biyar na Daniyel suke wakilta.

A cikin dangantakar misali da cika misali ta Nebukadnezzar da Belshazzar, sa’ad da aka daidaita ta da kwanakin ƙarshe, muna ganin dabbar duniya a cikin yanayinta mai kama da ɗan rago ana wakilta ta da Nebukadnezzar, sa’an nan kuma, lokacin da take magana kamar maciji, muna ganin Belshazzar. Muna gani a cikin dangantakar annabci, ƙahon Republican da Kundin Tsarin Mulkin Amurka yake jagoranta yana wakilta ta da Nebukadnezzar, kuma kifar da Kundin Tsarin Mulkin

ana wakilta ta da Belshazzar. Haka kuma za mu ga Nebukadnezzar a matsayin budurwa mai hikima, Belshazzar kuma a matsayin budurwa marar hikima.

Za mu ci gaba da yin la'akari da surori na huɗu da na biyar na littafin Daniyel a talifi na gaba.

“An bai wa Belshazzar damammaki masu yawa na sanin da kuma aikata nufin Allah ba. Ya ga kakansa, Nebuchadnezzar, an kore shi daga huldār mutane. Ya ga hankalin da wannan sarki mai girman kai yake takama da shi an fɗwace masa daga wurin Wanda ya ba shi. Ya ga an kore sarkin daga mulkinsa, aka kuma mai da shi abokin dabbobin jeji. Amma son nishadi da dāukaka kai na Belshazzar sun shafe darussan da bai kamata ya taɓa mantawa da su ba; sai ya aikata zunubai irin waɗanda suka jawo fitattun hukunce-hukuncen Allah a kan Nebuchadnezzar. Ya ɓatar da damammakin da aka ba shi cikin alheri, yana ƙin amfani da damar da suke a gabansa domin ya san gaskiya. ‘Me zan yi domin in sami ceto?’ tambaya ce da wannan babban sarki amma wawa ya kauce mata ba tare da kulawa ba.”

“Wannan shi ne hatsarin da ke tattare da samarin yau marasa lura, marasa taka-tsantsan. Hannun Allah zai farkar da mai zunubi kamar yadda ya yi wa Belshazzar, amma ga mutane da yawa zai riga ya makara su tuba.

“Mai mulkin Babila yana da wadata da girma, kuma cikin girman kai da nishadin son zuciyarsa ya dāukaka kansa gāba da Allah na sama da ƙasa. Ya dogara ga ƙarfin hannunsa, ba tare da zaton cewa wani zai yi ƙarfin hali ya ce, ‘Don me kake yin wannan?’ Amma sa’ad da wannan hannu mai ban al’ajabi ya zana haruffa a bangon fadarsa, tsoro ya kama Belshazzar, ya kuma yi shiru. Cikin dān lokaci kaɗan aka tube shi sarai daga ƙarfinsa, aka kuma ƙaskantar da shi kamar yaro. Ya gane cewa yana ƙarƙashin ikon Daya wanda ya fi Belshazzar girma. Ya kasance yana yi wa abubuwa masu tsarki ba’a. Yanzu lamirinsa ya farka. Ya gane cewa an ba shi gata na sanin nufin Allah da kuma aikata shi. Tarihin kakansa ya bayyana a gabansa sarai kamar rubutun da ke jikin bango.” Bible Echo, Afrilu 25, 1898.